11e JAARGANG. № 264.

OOSTPOST
SOERABAYASCHE COURANT.

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaja. ℔ jaar........ ƒ 18.—
„ Java en buitenbez. „ do........ „ 20.—
„ Europa „ do........ „ 25.—
De OOSTPOST verschijnt dagelijks, met uitzondering van den ZONDAG.

VRIJDAG 6 NOVEMBER 1863.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel. Advertentiën met groote letters betalen dubbel. Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

Sluiting der Landmail-pakketten.
den 9den November 's namiddags ten 4 uur.

Wordt bekend, dat op Zaturdag den 7den November a. s., des morgens ten 10 ure, ten bureele van den Resident van Soerabaija, eene

Uitbesteding

zal worden gehouden, voor de verlichting der stad Soerabaija, gedurende 1864 en 1864 t/m. 1866.
De voorwaarden dezer uitbesteding liggende ter inzage op gemeld bureau.

Soerabaija, Namens den Resident:
den 21 October 1863. De Secretaris,
(3948) WEGENER.

Wordt bekend gemaakt, dat op Maandag den 9den November a. s. des morgens ten 10 ure, ten bureele van den Resident van Soerabaya, eene

Uitbesteding

zal worden gehouden, voor de levering gedurende 1864 of 1864 t/m. 1866 van SPECERIJVATEN voor het eiland Banda.
De voorwaarden dezer uitbesteding liggen ter inzage op gemeld bureau.

Soerabaija, *den 27 October* 1863.
Namens den Resident:
De Secretaris,
(3974) WEGENER.

---

op Dingsdag den 10 Nov. a. s.
des voormiddags ten 10 ure, zal ten bureele van den ondergeteekende, eene openbare UITBESTEDING worden gehouden, voor de levering van:

1200 SLAGTOSSEN,

ten behoeve der troepen, in de Zuid & Ooster Afdeeling van BORNEO, gedurende het jaar 1864.
De voorwaarden liggen dagelijks, zon- en feestdagen uitgezonderd, des voormiddags van 8 tot 2 uren, op het bureau van den ondergeteekende ter lezing.

De Onder Intendant 1ste klasse in de 3de Militaire Afdeeling op Java.
Soerabaya, SMETS.
den 27 October 1863. (3975)

De Resident van *Soerabaija,* zich refererende aan de ter zake betrekkelijke Gouvernements publicatiën opgenomen in de *Javasche Courant* van den 23sten October jl. No. 86 maakt bij deze bekend dat op de daarbij vermelde voorwaarden de openbare verpachting van de verschillende zoogenaamde kleine middelen in de Residentie *Soerabaija,* over 1864 zal plaats hebben in den dalem van den Regent van *Soerabaija,* op Zaturdag den 14den dezer des morgens ten 8 ure precies.

Soerabaya, *den 4 November* 1863.
Namens den Resident:
De Secretaris,
(4019) WEGENER.

Op den 14den November 1863.
Zal in 's lands fabriek voor de Marine en het Stoomwezen.

VENDUTIE

worden gehouden van dubbel en enkel BLIK, gemalen KRIJT, oude VIJLEN, KISTEN, VATEN, BLIKKEN BUSSEN, PULLEN, OUDIJZER, enz. enz.
De Direkteur van gemeld Fabriek,
(4014) VAN BLEISWIJK RIS.

---

op Maandag den 16 Nov. a. s.
des voormiddags ten 9 ure, zal door den ondergeteekende en ten zijnen burele eene openbare

HERUITBESTEDING

worden gehouden voor:
De levering van HOUTWERKEN (V. Perceel:) ten behoeve der troepen in de 3de Militaire Afdeeling op Java, gedurende de jaren 1864, 1865 en 1866.
De voorwaarden en modellen liggen dagelijks, met uitzondering van zon- en feestdagen, ter inzage en bezigtiging ten burele van den ondergeteekende van 's morgens 9 tot 's namiddags 2 uren.

De Onder Intendant der 1ste klasse in de 3de Militaire Afdeeling op Java.
Soerabaija, SMETS.
den 30 October 1863 [4008]

Wordt bekend gemaakt, dat op Woensdag den 18den dezer des morgens ten 10 ure, ten bureele van den Resident van Soerabaya, eene

Heruitbesteding

zal worden gehouden voor de levering van voeding aan de Gouvernements POST PAARDEN in de afdeelingen Sidhoardjo en Modjokerto, en op de post Seraten gestationeerd, gedurende 1864.
De voorwaarden dezer uitbesteding liggen ter inzage op gemeld bureau.

Soerabaija, Namens den Resident:
den 3 November 1863. *De Secretaris,*
(4017) WEGENER.

Wordt bekend gemaakt, dat op Maandag den 23sten November a. s. des morgens ten 9 ure door den ondergeteekende ten zijnen bureele eene publieke

Uitbesteding

zal worden gehouden voor de levering van RIJST ten behoeve van het detachement te *Sumanao* gedurende het jaar 1864.
De voorwaarden voor deze leverancie liggen dagelijks van 8 tot 2 uur, uitgezonderd zon-en feestdagen, ter inzage op het bureau van den ondergeteekende alwaar alle noodige inlichtingen dien aangaande te bekomen zijn.

De Onder Intendant 1ste klasse in de 3de Militaire Afdeeling op Java.
[4031] SMETS.

Op Woensdag den 25sten November a. s des morgens ten 9 ure zal door den administrateur van het garnizoen te Kedirie

Heruitbesteding

worden gehouden voor de levering van levensmiddelen ten behoeve van het garnizoen aldaar gedurende het jaar 1864.
De voorwaarden voor deze leverancie liggen dagelijks, zon-en feestdagen uitgezonderd, op het bureau van voornoemden administrateur ter inzage, alwaar tevens alle verdere inlichtingen te bekomen zijn.

De Onder Intendant 1ste klasse in de 3de Militaire Afdeeling op Java.
(4032) SMETS.

(*Voor het land.*) Op Maandag den 30e. November aanstaande en volgende dagen, zal ingevolge bekomen magtiging door den ondergeteekende ten zijnen bureele aan de Krambangan eene openbare

UITBESTEDING

gehouden worden voor de levering van bouw materialen voor de dienst van het jaar 1864, ten behoeve der geniewerken te Soerabaija en Simpang; als metselsteenen, dekpannen, kalk, zand, atappen, bamboezen, enz. nader omschreven in de voorwaarden die op genoemd bureau ter lezing liggen, alle dagen, uitgezonderd zon-en feestdagen, van des morgens 7 tot des middags 12 uur, aldaar zijn tevens de standmonsters der metselsteenen, der gewone en Palembangsche pannen en der vorst pannen te zien en zullen des verkiezende nadere inlichtingen gegeven worden.

De Luitenant Kolonel
Onder directeur
(4043) J. C. R. STEINMETZ.

Op Vrijdag den 4den December 1863, des namiddags, ten tien ure, zullen in één der lokalen van het vendudepartement te Batavia andermaal in veiling worden gebragt, de op den 18 September jl. onverkocht geblevene 400 picols Gouvernements KRUIDNAGELEN, eerste soort en zulks op dezelfde voorwaarden, als waarop de verkoop op laatstgenoemde datum was aangekondigd.

De Direkteur der Produkten en Civiele Magazijnen,
Bij afwezigheid:
De Hoofdkommies, belast met het beheer der dagelijksche zaken,
(3920) DEGENT.
Batavia, *den 6den October* 1863.

De Directeur van den Artillerie Constructie Winkel te *Soerabaija,* maakt bij deze aan belanghebbenden bekend, dat op den 22sten December 1863 des ochtends om 8 ure, ten zijnen bureele eene publieke

Uitbesteding

zal worden gehouden voor de levering van *verwwaren en diverse soorten van nagels* benoodigd voor de dienst van het jaar 1865, waarvan de betrekkelijke voorwaarden op bovenvermeld bureau en bij den Resident van *Soerabaija,* ter lezing liggen.

De Directeur voornoemd.
(4036) LINDWURM.

De commissie voor den aanslag der regten van opstal, in de verponding, zich gedragende aan 's Gouvernements besluit van 9 Februarij jl. No. 35, verzoekt belanghebbenden, die de stukken betreffende hunne regten van opstal nog niet hebben ingeleverd, dezelve ten spoedigste aan het kadastraal bureau alhier te doen bezorgen.

Soerabaija, De Resident, President
31 October 1863. der Commissie
(4010) O. VAN REES.

ZITDAGEN

der

Spaarbank in de maand November
Dingsdag den 17den „
(4011)

Subcommissie van onderwijs.
Schoolkommissarissen over de maand November 1863.
de Heeren D. A. J. B. de Graaf en Dr. P. L. Onnen.

VENDU-DEPARTEMENT

Publieke Vendutiën.

Op Zaturdag 7 November 1863.
Geene. [3989]

Op Maandag 9 November 1863.
Bij den heer J. A. Durand in de stad van diverse goederen, te houden door den Vendumeester V. Oppermann en gelijktijdig,
Bij den deurw. C. F. Damwijk in de stad naast de kaserne, van goud en zilverwerk, van den chinees I-Giok Tjoan, een erf gelegen in de kampoong Tjantian, Gilie en zeker regt van opstal voor onbepaalden tijd op een stuk gouvernements grond medegelegen in die kampoong van den chinees Tio Siang Gwan, bij executie te houden door den Vendumeester F. W. Ries.

Op Dingsdag 10 November 1863.
Bij den heer P. Oechsman, aan de werfstraat van diverse goederen te houden door den Vendumeester V. Oppermann.

Op Woensdag 11 November 1863.
Bij de heeren Gebroeders Perret & Co, in de stad van diverse goederen, te houden door den Vendumeester V. Oppermann.

Op Donderdag 12 November 1863
Bij de heeren Bleijenburgh & Co, in de stad van diverse goederen, te houden door den Vendumeester V. Oppermann.

Op Vrijdag 13 November 1863.
Bij den heer D. D. van Boekholtz in de chineesche Kamp van diverse goederen, te houden door den Vendumeester V. Oppermann.

Op Zaturdag 14 November 1836.
Bij de fabriek voor de Marine en het stoomwezen, van diverse overtollige en onbruikbare goederen te houden door den Vendumeester F. W. Ries. (4026)

Op Maandag den 9den November,

VENDUTIE

VAN

Diverse Commissie-goederen
in het vendu-lokaal
VAN

DURAND.

(4037)

VENDUTIE

op Dingsdag 10 *November a. s.*
ten huize van den WelEdele Heer
P. OECHSMAN,
in de Werfstraat.

Van Diverse goederen
door

KULLER.

Porceleine, glas en aardewerk, als: kopjes en schoteltjes, **koffij** en **theeservicen,** diepe en platte **borden, groenten en vruchten schalen, saladebakken** en **kamer-potten, presentkoppen en schotels, compotten** en **kaasstolpen, heeren hemden, jaconetten en zwart gaas.**
Venetiaansche **vermicellie** in kistjes van 40 pond, pakken Zeeuwsche **chocolade,** flesschen **snuif, schuijerwerk, leêren lappen, vernis- en waschblikken,** eenig **garen** en **band,** fijn blik **kinderspeelgoed, loodwit** in vaatjes van 100 pond, een partijtje nieuwe **twee schijfsblokken, hennip** en hetgeen verders te voorschijn zal worden gebragt.
N. B. Alles van puike qualiteit en met de laatste schepen uit Nederland direct aangebragt. (4035)

VENDUTIE

Op Woensdag 11 *November a. s.*
BIJ
HEERS, PERRET EN CO,
Van Diverse Commissie-Goederen.
(4033)

VENDUTIE

op Vrijdag den 13den November a. s.
IN HET VENDU-LOCAAL
bij
D. D. VAN BOECKHOLTZ,
van
Diverse Commissiegoederen.
(4032)

De vroeger geannonceerde verkoop der buurregten van 2,121 bouws woeste gronden, gelegen in het district Rogodjampi, assistent-residentie Banjoewangie, zal onder nadere goedkeuring van het gouvernement

bij inschrijving

plaats hebben op

Zaturdag 14 November a. s.,

DES VOORMIDDAGS TEN **11** URE,

ten kantore van den Agent van de Factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij te Soerabaija, bij wien tevens de verkoop condities en nadere inlichtingen te bekomen zijn. De inschrijvingsbilletten zullen tot op gemeld tijdstip ten kantore voornoemd kunnen worden ingeleverd. (3868)

---

op Maandag den 16den November a. s.

ten 10 uur precies.

Zullen de Heeren CASSALETTE & CO te BATAVIA in hunne pakhuizen aldaar in publieke veiling, voor rekening van belanghebbenden, aan den meestbiedende verkoopen.

HET ZWEEDSCHE

gekoperde, koper-en ijzervaste

FREGATSCHIP

AUSTRALIA

met Inventaris

laatst gevoerd door kapitein C. F. WALLANDES,

liggende ter reede BATAVIA.

Dit schip in 1854 te water gelaten heeft volgens Meetbrief eene lengte van 153$^{46}/_{100}$, breedte 28$^{7}/_{100}$, diepte 17$^{82}/_{100}$ Zweedsche voeten en meet 360$^{81}/_{100}$ Zweedsche lasten, heeft in 1862 eene kapitale reparatie ondergaan, en GEKOPERD met GEEL METAAL van 22, 24 en 26 ons, toen te GOTHENBURG voor Veritas geclassificeerd in 5/6 **L. I. 1.** voor 3 jaren.

De overtollige Inventaris,

als:

SLOEPEN, ZEILEN, ANKERS, KETTINGEN, TOUWWERK, SCHEEPSPROVISIËN, enz., enz., zal op denzelfden dag jl. detailleerd worden verkocht.

De specifieke opgave van **Inventaris** en overcompGO 1DeE teeEREN, PROVISIËN enz. is verkrijgbaar bij voornoemde Heeren **CASSALETTE & CO** TE BATAVIA en ligt alhier ter inzage bij

FRASER EATON & CO.

SOERABAYA, 31 *October* 1863. [4001]

Op 20 November 1800 drie en zestig

zal te Soerabaija, ter plaatse waar alsdan

VENDUTIE

zal worden gehouden, ten overstaan van den deurwaarder bij den Raad van Justitie te Soerabaija Cornelis Frederikus Damwijk, door tusschenkomst van het vendukantoor te Soerabaija, in het openbaar volgens plaatselijke gebruiken aan den meestbiedende worden verkocht **een stuk grond** ter inhoudsvlakte van zeven honderd acht en tachtig vierkante Nederlandsche Ellen en één en twintig vierkante palmen, gelegen te Soerabaija, in de Chinesche kamp, blok één, wijk G., staande ten name van wijlen OEI BOE, blijkens acte op den zevenden Mei 1800 zestig, sub N°. 148 verleden voor Mr. BENJAMIN DE GROOT, Regter Commissaris uit den Raad van Justitie te Soerabaija.

Gemeld stuk grond is, blijkens Raadsschuldkennis dd°. 2 Junij 1800 twee en zestig N°. 85, voor eene schuld groot *f* 4000,— van wijlen OEI BOE voormeld aan TAN KINGBO, handelaar, wonende te Soerabaija, en voor de renten op die schuld, speciaal onder eerste verband ten behoeve van den Crediteur verbonden, en geschiedt de verkoop ten verzoeke van TAN KINGBO voornoemd, krachtens de onherroepelijke volmagt doortoe aan denzelven bij dezelfde Raadsschuldkennis verleend.

MR. F. H. E. SCHÜSLER.

[3976] *Advocaat.*

VENDUTIE

Op een nader te bepalen dag

BIJ DEN HEER

NICOLAI.

te Kalimaas water-fabriek

ZAL WORDEN VERKOCHT:

Een snelzeilend kotter ruim 11 koijangs van JATIE HOUT, de huid met ROOD KOPER VAST, voorzien van MAST, ZEILEN, RONDHOUTEN, STAAND en LOOPEND-TUIG, ANKERS en KETTINGEN enz. en ook uit de hand te koop.

Informatien te bekomen bij,

(4028) MAURITZEN & CRAMER Szn.

VERTREK VAN SCHEPEN

Voor passage naar Nederl.

Wordt aangeboden het snelzeilend schip

ALDABARAN,

Kapt. B. G. MIJBOOM,

vertrekkende tegen medio November e. k. Deze gelegenheid is zeer aan te bevelen, zoowel om de ruimte der hutten, als ook omdat er een Med. Doctor aan boord is.

Nadere informatien bij

De Agenten

B. J. VAN ECK & CO.

(3999)

Voor vracht en passage

NAAR

NEDERLAND

wordt aangeboden het Ned. A. I. ijzeren fregatschip

CALIFORNIA

kapt. W. DE WIJN,

ladende Circa 12,500 picols.

De Agenten.

(3958) ADAM & CO.

Stoomvaart in den Indischen Archipel

Het vertrek der Stoomschepen

gedurende de maand November

IS GEREGELD ALS VOLGT:

Naar SAMARANG en BATAVIA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.

Naar de MOLUCCOS via MACASSAR, TIMOR KOEPANG en DILLY den 15den.

Naar BANJERMASSING via BAWEAN den 27sten

Nadere inlichtingen te bekomen ten kantore van

(4016) W. CORES DE VRIES.

De ondergeteekende, verzoekt zijne Crediteuren ter plaatse, uiterlijk voor ultimo dezer opgave hunner pretentien te doen, aan den Advocaat en procureur MR. TADEMA:

SOERABAIJA, J. W. KRÖLLER JR.

6 November 1863. (4042)

Gelegenheid

tot verzending van GOEDEREN naar alle plaatsen, gelegen aan de *Solo-rivier*.

[3952] B. VAN DER ZWAAN.

Een geëxamineerde Eerste en Tweede Stuurman thans zonder betrekking, wenschen zoodanig gaarne weder geplaatst te worden.

Nadere informatiën bij

(3957) P. KERVEL & Co.

COMMENSALEN HUIS

VAN

J. L. AMELA.

Door vertrek van enkele logés zijn weder eenige KAMERS disponibel.

Ook bestaat er gelegenheid om bij *abonnement* ETEN buiten 's HUIS te erlangen.

(4025)

Nieuwe

ROTTERDAMSCHE COURANT

A°. 1864.

MAIL-EDITIE.

ABONNEMENTS-PRIJS *f* 40,—.

Abonnés voor bovengenoemden Jaargang worden beleefd verzocht, tijdig opgave en remise te zenden aan de ondergeteekenden, kunnende alleen **na vooruitbetaling** de aflevering geschieden.

De Agenten,

G. KOLFF & Co.,

Mede te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co.

20 October 1863. (3993)

Photographisch - Atelier,

van

M. H. HALEWIJN.

Alle dagen geopend van *Acht* tot *Twee* uren, in de BOOMSTRAAT.

Alwaar tevens verkrijgbaar is, een uitmuntend PHOTOGRAPHIE-TOESTEL, met alle benoodigde preparaten en handleiding voor beoefenaars der PHOTOGRAPHIE.

DE

PRIJZEN der PORTRETTEN:

zijn op heden

BELANGRIJK VERMINDERD.

als volgt:

Op *GLAS* .... *f* 5.—

„ *PAPIER per dozijn* ..... *f* 15.—

„ *PAPIER per half dito.* *f* 10.—

[3864]

Photographisch Atelier

van

CLLAND & ZOON,

alle dagen geopend van 8 tot 12 uur.

GATOTTAN in het huis vroeger bewoond door den WelEd. Heer NOSSE (3485)

Phoenix Fire Office.

Gevestigd te LONDON sedert 1782.

ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op **WOON-** en **PAKHUIZEN, MEUBELEN, KOOPMANSGOEDEREN,** enz., zoomede op **SUIKER-, KOFFIJ-** en **THÉE-ÉTABLISSEMENTEN,** tegen de volgende premiën:

Op gebouwen van **Steen** met **Pannen** gedekt, gelegen in de steden, zoomede op goederen in dezelve. . . . 1°/₀ 's jaars

Op gebouwen van **Steen** met **Pannen** gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . . . . 1¼°/₀ 's jaars

Suiker- en Koffij-Etablissementen,

Gebouwen van **Steen** met **Pannen** gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig . . . . ¾°/₀ 's jaars

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . 1°/₀ 's jaars

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . . . 1½°/₀ 's jaars

Op Schepen, liggende op Reeden. 1°/₀ 's jaars

E. MOORMANN & Co; *Batavia.*

C. DAMNITZ & Co; te *Samarang.*

P. KERVEL & Co; te *Soerabaija.*

(3161)

AUDINEAU FRÈRES

SELLIERS-CARROSSIERS, PASAR BESAR

SOERABAIJA.

Ont l'honneur d'informer le public qu'ils viennent de recevoir des.

Voitures d'Europe

Elégantes et solides à des prix modérés, telles que: Calèches, Vis à Vis à tente, Coupés Clarences, Mylords, Américaines etc.

Leur magasin est en même temps bien assorti de toutes sortes de Voitures, Handchaises, Bandys de leur fabrique. On trouve chez-eux de bonnes voitures d'occasion à vendre ou à échanger avec garantie. Des voitures de voyage à vendre ou à louer.

Plus: Harnais, selles, le tout en cuir d'Europe et de toutes les formes, bien conditionnés aux prix suivants.

Harnais pour deux chevaux à la russe de *f* 135 à 150.

„ do. avec mantelet „ 200 à 300.

„ do. quatre do. „ 300 à 400.

„ Bandys de 60 fl. et au dessus.

Ils se chargent également de tout espèces de réparations à des prix modérés et donnent une garantie.

Articles de carosserie de tout genre. (3942)

Etablissement Groedo:

HOUT STOOMZAAGMOLEN

(1964) **ZANTHUIS & CO**

PER

Baron van Hardenbroek,

Kistjes TUIN-ZADEN van 65 diverse soorten.
Stellen fijn VERLAKTE PRESENTEERBLADEN met TROMMELS, BROOD MAND en THEE-KISTJE.
Prachtige VOGEL KOOIJEN.
SLEUTEL KASTJES.
Fijne LIKEUREN in witte flacons.
Bijzonder fijn en zwaar wit FLANEL geheel wol.
VERLAKT LEDER.
Zwart en Gekleurd ZIJDEN FLUWEEL.
BARÈGES in nieuwe dessins.
KLOSSEN NAAIGAREN 6 draads 200 Yds. lang.
KERSEN, MOERBEIJEN en FRAMBOZEN op water.
VERLAKTE en GOUD LEDEREN KINDERSCHOENEN.
Zwarte en Gekleurde STOFFEN KINDERLAARSJES.
Mahonijhouten LINNEN KASTEN.
Prachtige Mahonijhouten TOILETTEN.
Mahonijhouten KNAPEN.
Diverse Hollandsche PROVISIEN.
KRUL- en PRUIM-TABAK.
Lange en Korte PIJPEN.

(4023) D. MAURITZ MARTENS.

KAMERSTOLPEN.

met PETROLEUM LAMPJES, welke twaalf uren branden en daarbij behoorende PETROLEUM.

(4024) D. MAURITZ MARTENS.

PER

Baron van Hardenbroek

Puik Puike DELFTSCHE GRASBOTER,

van het algemeen gunstig bekende merk

J. PEEK & ZOON DELFT.

Zoetemelksche en Leidsche KAZEN.

(4029) D. MAURITZ MARTENS.

Puik Rookspek,

Vijftig Cent, per pond à Contant.

bij

POLAK.

(3879)

ONTVANGEN

BIJ

B. VAN DER ZWAAN

en à Contant zeer goedkoop verkrijgbaar:

Puike Boter.	Vruchten op Brandewijn.
Id. Kaas.	Likeur.
Ger. Zalm.	Fr. Tafelwijn.
Groenten en vleesch in blik.	Rijnwijn.
Rolpens in fl.	1a Kwaliteit Cognac.
Saucijs „ „	Absint.
Worst „ „	Mandarijn gember.
Rozijnen.	Jap. Soija.
Krenten.	Sardines.
Amandelen.	Holl. Zuur.
Vermicelli.	Fr. Prunes d'Ente.
Maccaroni.	Genever A. V. H.
Gedroogde Vruchten.	Holl. Bier.
Succade.	Salade Olie.
Chocolade.	

En nog vele artikelen meer. (4041)

Per

Baron van Hardenbroek.

GROENTEN
GEROOKTE ZALM.
STOOM „
KALFS GEHAKT. } in blik.
„ ZWEZERIK.
SAUCIJS de BOULOGNE.
KOEK.
WIJNEN.
FOCKING LIQUEUREN.
SIROPE ½ & ¼ FLESCHEN.
ZUUR.
GROENE ERWTEN.
CAPUCIJNDERS.
BOTER.
HAM.
TAFEL AMANDELEN.
„ ROZIJNEN.
JUJUBES.

(4040) GRIM & CO.

NEDERLANDSCH-INDIE

SOERABAYA 8 November 1863.

Opgave van de politie

omtrent personen, wier passen voor aankomst of vertrek zijn geviseerd geworden.

voor Aankomst.

A. O. Burgemeestre, van Bandjermassing.

NEDERLAND.

Heden werd het beeld op het Paleis voor Volksvlijt alhier geplaatst, waarmede dit grootsche werk is gekroond.

Het beeld, groot 4.50 el, in zwevende houding voorgesteld, rustende met den eenen voet op een bol, welke met gouden sterren wordt voorzien, draagt in de regterhand eene fakkel en in de linker een lauwerkrans.

Het is gegoten in de fabriek van den heer Schutz, te Zeist.

De plaatsing geschiedde binnen weinige uren, zonder de minste stoornis, door de gewone werklieden, onder leiding van den kundigen bouwopzigter Beelenkamp.

Na afloop werd door de werklieden een toepasselijk lied ter eere der directie gezongen.

— Volgens berigt van den consul der Nederlanden in China dd. 12 Junij 1863, is na onderzoek der verhouding van Engelsche scheeps tonnenmaat met die van andere landen, voor de berekening van het tonnengeld in de havens van China, alsnu door het Chineesche bestuur vastgesteld, dat vier Nederlandsche lasten met zeven Engelsche tonnen zijn gelijk gesteld, voor het geval, dat geen Engelsche meetbrief zich aan boord van het inklarende schip bevinden mogt.

ENGELAND.

LONDEN, 2 September. De *Times* roemt ten hoogste het plan van den czaar om eene constitutie te verleenen. Ofschoon de organisatie eener constitutie groote moeijelijkheden zal te weeg brengen, zal die maatregel, al gelukte hij slechts half, eene groote weldaad voor de beschaving zijn. De *Times* hoopt, dat de concessiën niet te laat voor Polen zullen komen, daar het waarschijnlijk niets minder dan zijne onafhankelijkheid wenscht. De czaar zou door de volvoering der plannen, die men hem toeschrijft, elk voorwendsel voor vreemde interventie vernietigen, en Polen zou, indien de opstand na het geven der constitutie voortduurt, alle sympathie van den kant van Engeland verliezen.

— Woensdag jl. hielp Mw. Mauley, echtgenoot van den postdirecteur te Westminster, haar man in het stempelen van brieven; eensklaps hoorde de postdirecteur eene zware ontploffing en zag hij dat zijne vrouw nedervicl terwijl de stempel op grooten afstand van haar afvloog. Een der brieven was ontploft. De brief is aan de justitie overgegeven, ten einde er onderzoek zou kunnen worden gedaan.

— De telegraphische verbinding tusschen Alexandrië en Malta is hersteld. Op een afstand van 64 mijlen van Alexandrië is de breuk ontdekt. Den 18den Aug., toen die kabel hersteld was, had er eene verstoring van eene andere telegraafverbinding, die tusschen Corsica en Toulon, plaats. De kabel was door de heeren Glass, Elliot & Co. in 1861 gelegd. De omhulling van hennep, die in der tijd zoo zeer door keizer Napoleon is geprezen, is door den hoofdinspecteur der Middellandsche Zee-telegraaphmaatschappij onderzocht en hij vond den kabel in den besten toestand.

— Het dorp Christiaan Hollow in het graafschap Windham (Connecticut) bestaat uit 20 familiën, die allen landbouwers zijn. Negen mannen van dat dorp hebben 22 vrouwen gehad; één heeft er vier, twee hebben er ieder drie en zes ieder twee gehad. De man van de vier vrouwen is nog jong en krachtig en zijne vierde vrouw is ook vrolijk en sterk en schijnt voor geene vijfde te willen plaats maken. De man van zijnen kant beweert nog meer den ééne vrouw te kunnen begraven. Daardoor is de naijver van man en vrouw opgewekt, en zijn er weddingschappen aangegaan wie het langst zal leven.

— Te Philadelphia is zekere Isaac Grant, een dief, die tien malen gevangen genomen en tien malen ontvlugt is, bij zijne laatste ontvlugting, toen hij de rivier overzwom, om een schuitje te bereiken, waarin zes zijner kameraden zaten, doodelijk door een officier met eene karabijn gewond; het lijk zonk dadelijk, doch zijne zes kameraden haalden het op en vonden eene goede som gelds bij hetzelve. Die som hebben zij gebruikt, om hem, zoo als zij aankondigden, eene *eerlijke* begrafenis te geven. Te twee uur — zoo meldt een dagblad van Philadelphia — werd het lijk van Isaac Grant, dief van beroep, begraven. De lijkstoet bestond uit de keur der dieven van de stad. De politie stond aan beide zijden van de straat geschaard en de geheime politie had de gelegenheid manige oude kennis te zien, waarop zij een waakzaam oog moest houden.

Aangezien openlijk was aangekondigd, dat de begrafenis zou plaats hebben en al de kameraden van Grant waren opgeroepen om zich achter de lijkkoets te bevinden, zoo kan men aannemen, dat geen enkel eerlijk man zich daaronder bevond, daar iedereen natuurlijk bevreesd zal zijn geweest voor een kameraad van den overledene te worden aangezien.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 September. De katoenteelt schijnt in Zuidelijk Italië volkomen te slagen; de oogst van dit jaar is reeds viermaal zoo groot als die van het vorige jaar.

PARIJS, Heden 3 September. De brochure getiteld *„la France, le Mexique et les Etats confédérés"* doet uitkomen, welk belang Frankrijk er bij heeft om de Zuidelijke Staten van Noord Amerika te erkennen, en tevens de onmogelijkheid om een Amerikaansche Unie te herstellen. Deze brochure beweert dat de Amerikaansche oorlog dus alleen nuttig voor Frankrijk zou zijn, wanneer de scheiding van het Noorden en het Zuiden van Amerika werd uitgesproken, want de zuidelijke staten zullen de geallieerden van Frankrijk zijn en Frankrijk waarborgen tegen de aanvallen van het Noorden. Wanneer Mexico is gewaarborgd tegen de aanvallen van het Noorden, dan zal het zijne beloften houden en de fabrieken zullen verzekerd zijn katoen te ontvangen, hetgeen eene groote noodzakelijkheid is.

— De algemeene raad van het departement Rhône is met het volgende voorval gesloten. Mejuffrouw Grand trad de zaal binnen met een allerliefst kindje, dat zij den vorigen dag aan den oever van het meer had gevonden; het was door zijne moeder verlaten en Mej. Grand riep het medelijden der leden van den algemeenen raad in. Dadelijk deed de heer Arlès-Dufour het voorstel, eene collecte te doen, en binnen weinige oogenblikken was er eene schaal met gouden en zilveren muntstukken gevuld. Ook werd er besloten, dat de leden van den raad het kind als het hunne zouden aannemen, en dat het den naam zou dragen van Grand, naar mej. Grand, en van Conseil, naar den raad. Grand-Conseil kreeg dus binnen weinige oogenblikken een naam, een vader en een kapitaal van ongeveer 500 francs, dat wel spoedig grooter zal worden.

— Mlle. Sarticq, die den tooneel-directeur Harmant een proces heeft aangedaan, omdat deze haar niet meer in *Peau d' Ane* wilde doen optreden, voorgevende dat hare kuiten te dik waren, heeft haar proces gewonnen. De regtbank heeft geoordeeld, dat hare kuiten niet te dik waren, een den kuiten-lasteraar Harmant tot 1500 francs schadevergoeding veroordeeld.

— De *Revue du Monde Colonial* merkt op, dat het tot nu toe een geheim was, hoe de gestolen zilveren en gouden goederen van groote waarde zoo eensklaps verdwijnen en dat men ze bijna nimmer bij de helers terugvindt. Dit geheim is thans ontdekt. Eene dame, die onlangs te Sydney aankwam, liep door de voornaamste straat en zag in den winkel van een zilversmid een collier hangen, dien zij herkende als een, die haar twee jaar geleden in Londen was ontstolen. Zij vloog den winkel in, nam den collier, drukte op eene geheime veêr en vond daardoor wat zij zocht, namelijk een haarlok. De dame verhaalde aan den zilversmid hoe en waar haar dit sieraad, waaraan zij groote waarde hechtte, was ontstolen, en de goudsmid gaf haar dadelijk het collier ten geschenke, met verzoek evenwel dat zij zich zoo spoedig mogelijk zou verwijderen.

Die edelmoedigheid en dat verzoek verwonderde de dame zoo zeer, dat zij er kennis van gaf aan de politie van Sydney. Er werd onderzoek gedaan en het bleek dat al de goederen, die de zilversmid in zijn winkel had, gedurende eene reeks van jaren vooral te Londen en Parijs waren gestolen. Er bestaat namelijk in die en waarschijnlijk ook in andere steden eene vereeniging van dieven, die in verband staat met personen in Sydney en aan dezen de gestolen voorwerpen, die moeijelijk in Europa zijn te verkoopen, overzendt, terwijl er waarschijnlijk in Europa personen bestaan, die de in andere werelddeelen gestolen goederen ontvangen. De geregtelijke autoriteiten in Sydney hebben de voornaamste voorwerpen van den winkel des zilversmids doen photographiëren, en weinigen in Europa zal misschien een hem ontstolen voorwerp terugvinden en, niettegenstaande de deportatie daarvan naar Botany-baai, gaarne terug ontvangen.

WEST INDIE.

Particuliere berigten uit Paramaribo, dd. 4 Augustus ll., melden ons o. a. het volgende:

Het gaat in de kolonie zoo goed als men met redelijkheid kon verwachten. In de stad heerscht eene kalme rust, en sedert de in dienst-treding der marechaussée, is de orde hersteld, heeft de straatschending een einde genomen. (De verstoring der orde en de straatschending werd door allerlei volk en niet het minst door dronken matrozen en soldaten gepleegd, de emancipatie der slaven was hiervan niet de oorzaak; vóór dien tijd geschiedden die ongeregeldheden evenzeer). Men zou niet zeggen, dat men te Suriname in een nieuwen maatschappelijken toestand was overgegaan. De vrijmaking behoort reeds geheel tot de geschiedenis.

Maar de reactionnaire partij, namelijk sommige planters, of beter gezegd, sommige administrateuren van plantagiën verloochenen hunnen aard niet. Zij breken de staf over de emancipatie en over allen, die haar hebben voorgestaan. *De West Indiën*, het orgaan van die partij, met Mr. C. B: aan het hoofd, put zich uit in verdediging van de planters, en veroordeeling van de geëmancipeerden. [Men meent dat Mr. C. B. de advocaat *Colaço Belmonte* is, die in der tijd gepoogd heeft in een geschrift het belangrijke werk van *van Hoëvell „Slaven en vrijen, enz."* te wederleggen. Is dit dien heer niet gelukt, daar het ook zeer moeijelijk is om *algemeen bekende* feiten als *niet gebeurd* voor te stellen, toch is hieruit gebleken, welke de geest is, die hem bezielt.] De reactionaire partij dan wil het loon, volgens tarief van 1861, zoo als *bij de wet* is bepaald, *niet* betalen. Zij vorderen *vermindering*, volgens een, door *hen gewijzigd tarief* zonder de toestemming van den Minister, wien zij daarover hebben geactiëerd, af te wachten, willen die lieden geene overeenkomsten met de negers sluiten, dan tegen het *lager* loon, dat zij *eigendunkelijk* hebben geregeld. Natuurlijk weigeren de vrijgemaakten deze onbillijke aanbieding, en beroepen zich, met regt, op beteren de emancipatie-wet hun heeft toegezegd. Dit is de oorzaak, waarom er minder contracten zijn gesloten, dan men anders regt had te verwachten. De *eigenaren* van plantages, die er eerlijk over denken, en hunne ondernemingen wenschen voort te zetten, sluiten werk-overeenkomsten, volgens de loonen, bij het tarief van 1861 vastgesteld, en hebben dan ook, *overal*, de voldoening dat hunne gewezen slaven, met liefde voor hen blijven arbeiden. Dit is een doorn in het oog der reactie.

Zekere administrateur eener katoen plantage, vertelt men in Suriname, heeft de arbeiders nog niets betaald, voor hetgeen zij gewerkt hebben, en nu zij, in de stad gekomen zijn, om zich bij hunne meesters daarover te beklagen, schrijft Mr. C. B. een fameus artikel in de *West Indiën* over het afgeven van passen aan de vrijgemaakten. De reactionairen willen dwangmiddelen invoeren, eene vermomde slavernij daarstellen, en vorderen dat het gouvernement hen in hunne booze oogmerken krachtdadig zal ondersteunen. Mr. C. B. trekt te velde tegen de berigtgevers van *het Handels- en Effectenblad* (zie N°. 10) en spant alles in om zijne partij, als de meest eerlijke, als de getrouwe zamenwerkster van het goede te doen voorkomen — doch erkent men aan den klaauw den leeuw, zoo ook ziet men in dit geschrijf meermalen de haat tegen hen, die iets vermogten bij te dragen ter bevordering van de emancipatie, die groote daad van regtvaardigheid, doorstralen.

Het lust ons niet in een twistgeschrijf te komen, ofschoon het eene ligte taak zou wezen de onbekookte, zich zelf wedersprekende stellingen in „de West-Indiën" te wederleggen, maar wij willen liever eenvoudig voortgaan door mededeeling van feiten den toestand in Suriname in Nederland te doen kennen, opdat regering en volks vertegenwoordiging, ja de geheele Nederlandsche natie, in staat zij een billijk oordeel uit te brengen en dien overeenkomstig te handelen, in het waarachtige belang van Suriname en zijn bevolking.

Is deze taak moeijelijk en vermogen wij door de geringheid onzer krachten slechts zeer weinig, wij steunen bij dezen arbeid op den zegen des Heeren en op het waarheidlievende gemoed onzer landgenooten.

Volgens de Surinaamsche courant van 4 Augustus ll. hebben op de plantage *St. Barbara* aan de rivier *Suriname*, onaangenaamheden tusschen den directeur en de arbeiders plaats gehad, ten gevolge van verschil over den nachtelijken arbeid. Zeven en twintig arbeiders zijn naar de stad vervoerd om onder de strafwerkers te worden geplaatst, (zie verder de *Surin. Courant* van 4 Augustus.) Op die plantage is een *watermolen* en reeds vroeger, ten tijde der slavernij, is dergelijke twist, om dezelfde oorzaak voorgevallen. Het is te hopen dat het Gouvernement het nachtwerk op de plantages, waar *watermolens* zijn, afschaffe, want de rusttijd, welke den volgenden dag wordt toegekend, staat niet gelijk aan de verloren krachten; meermalen zijn daarover onaangenaamheden ontstaan.

Nog zijn, gedurende de maand Julij, 31 vrijgemaakten (13 van plantage *Rust en werk* en 18 van plantage *Resolutie*) wegens onbetamelijk gedrag, naar de stad vervoerd en onder de strafwerkers geplaatst. Welk een klein getal op de massa der vrijgemaakten, het beteekent niets.

Den 27sten Julij ll. is een arrest in de zaak van belanghebbende slaveneigenaren tegen het Gouvernement, om vergoeding voor slaven, die, na de indiening der borderellen (October 1862) zijn overleden, in het voordeel der belanghebbenden uitgesproken. Het Gouvernement moet dus duizenden guldens vergoeden voor slaven, die vóór de vrijmaking zijn

gestorven. Het vonnis is in zijn geheel opgenomen in No. 10 van de West-Indiër. Wij weten niets of de heeren Eyken Sluyters, en van Emden, die hetzij direct als eigenaren, hetzij dat hunne familie dit zijn, belang in plantages hebben, mede in deze zaak hebben gefungeerd; wij gelooven het bijna niet, want wij vermeenen, dat het iets onbetamelijks zou wezen, als regter in eigene zaak te oordeelen.

HET BRITSCH-INDISCH BESTUUR UIT DE ZAKEN GAANDE.

De geschiedenis van het Britsch-Indische bestuur is zeer gelijk geweest aan de levensloop van een gelukkig koopman. De jongen, die naar Londen dood armoedig heentrekt om zijn fortuin te zoeken, begint met in den winkel achter de toonbank te staan, wordt langzamerhand boekhouder en eindelijk door volhardende vlijt de compagnon zijns meesters, wiens dochter hij huwt; wordt van koopman in 't klein koopman in 't groot, wordt alderman en eindelijk Lord Mayor, tracht invloed in de een of andere burgt te krijgen, waardoor hij zitting in het parlement verkrijgt, wordt een slaperig lid in het Cityhouse, en zou zich van willen terugtrekken, wanneer de lust om wel tijd tot tijd nog over de zaken te praten, waardoor hij fortuin en aanzien bekomen heeft, niet te groot was. Zijne familie schaamt zich over 's vaders gemeenen smaak voor „den winkel", maar de oude man sterft onoverwonnen en gelukkig in het denkbeeld dat zijne erfgenamen zijn vermogen niet verkwisten zullen. Zijn oudste zoon volgt hem in de baronij op, verbindt zich met eene oude familie, helpt zijne partij in het parlement, en vindt eindelijk in het pairschap, of in het bestuur over de een of andere kolonie, met het vooruitzigt dat òf hij òf zijn zoon eenmaal onderkoning van Britsch-Indië zal worden, eene belooning.

Zoo ontstond, zoo leefde en zoo stierf de Oost-Indische compagnie. Zij had nog niet lang als een compagnieschap van met elkander concurrerende kooplieden bestaan, toen reeds het lagerhuis geregeld door de kooplieden van Londen, Bristol en Liverpool werd lastig gevallen met de vraag om haar monopolie op te heffen. Bescherming was aan de orde van den dag, en de beginselen van vrijen handel waren in die dagen even weinig begrepen als zij het nu goed worden, en zoo doende kwam de compagnie elken aanval te boven tot aan het jaar 1793, toen Pitt en Dundas de Board of Control in het leven riepen en het noodig oordeelden de hongerige kooplieden eene aderlating van jaarlijks 3000 ton toe te dienen. Van de reeds in 1718 door het parlement uitgevaardigde wet, waarbij aan de compagnie toegestaan werd iederen indringer te straffen en te verwijderen, maakte zij gedurende bijna eene eeuw gebruik om hare positie te handhaven, daar eerst in 1813 de vrije handel op Indië toegestaan was. De compagnie bleef echter den winkel aanhouden, terwijl zij van Indië zijde en salpeter als remises voor hare verbindtenissen in Engeland uitvoerde, en uit Indië katoen naar China voerde om daarmede de thee, die zij in Canton kocht te betalen. Eindelijk was zij in 1833 genoodzaakt den handel op China te laten varen, die eigenlijk eene belasting op Engeland ten haren voordeele geweest was. Gedurende het vijftienjarige tijdperk, dat in 1829 een einde nam, toen de Engelsche kooplieden het parlement verzochten het beruchte Select Comittee, hetwelk in dat jaar zou zitten, te benoemen, werden door een klerk de winsten der compagnie uit haar geheelen handel voortspruitende, op 20 $^1/_2$ millioen pond sterling geschat. De compagnie echter ontkende dit en haalde voor bewijs, dat zij op hare transactiën zeer groote verliezen geleden had, het bestaan eener groote schuld, aan. Toch deed zij alle mogelijke moeite een handel te behouden, die haar zulk een groot verlies bezorgd had, en het was duidelijk dat de schuld ontstaan was door de spoedige uitbreiding van grondgebied, en door de uit den handel gesproten voordeelen verminderd was geworden. De compagnie trok zich echter tegen haar wil, gelijk de gelukkige koopman, terug en wilde voortaan geen actief deel meer aan den handel nemen, maar bepaalde zich, onderdrukt door den Board of Control, tot hare administratieve pligten.

Echter was het Britsch-Indische bestuur nog niet uit de zaken gegaan. Het was nog een, hoewel dan slaperig lid, van de oude firma, voornamelijk zijne aandacht vestigende op het maken van zout en opium en op het oprigten van scholen. Zijne Indische specialiteiten, voor wie eene reis van 6 maanden een wonder van spoed was, gingen heen, doch zij onderhield oude stoombooten om zich in staat te stellen hare politieke en militaire pligten te vervullen, en in de laatste tijden vervoerde zij daarmede ook passagiers. Jan Compagnie kon niet in eens afstand doen van zijn minder goeden smaak. Terwijl hij in zout en opium handel dreef en de winsten die zijn meer uitgebreiden handel afwierp zag, zuchte hij dikwijls over zijne zijdespinnerijen en indigofactorijen, die hij aan onruststokende indringers had moeten verkoopen die meer fortuin maakten, dan hij ooit met alle wetten ten zijnen voordeele gemaakt en met al zijne magt en invloed immer had kunnen doen. Hoe ouder hij echter werd, des te wijzer werd hij ook, voornamelijk toen hij zijne oude voordeelen en landelijke inkomsten zag vermeerderen door hen, die in zijne plaats waren gekomen. Echter bleef hij zoo aan het weinige monopolie, dat hem nog was overgelaten verkleefd, dat zijne ondersteuners boos werden, zoodat zij in 1858 hem als een oud nutteloos man afdankten. Op een ondankbare wijze alles vergetende, wat hij gedaan had, stonden zij hem niet eens een deksel voor zijn hoofd, maar alleen eene schadevergoeding toe. Hij was een tweede koning Lear in de laatste helft der 16de eeuw. Evenwel gedroeg zich koningin Victoria, die hem zoo behandelde, gelijk haar groote voorzat, koningin Elizabeth, die hem in het aanzijn geroepen had, en deelde met hem nog de voordeelen van zijn ouden dag. De raadslieden van hare majesteit deden hun best om zich te ontlasten van den schandelijken pligt voor groote staatslieden om zout te maken, en dat monopolie hield dan ook dit jaar op te bestaan, na op twee jaren na gedurende een eeuw te hebben geleefd. Reeds meermalen had het monopolie de aanvallen te verduren gehad van de handelaren in Cheshire, en naauwelijks was het in 1833 daaraan ontkomen, toen de heeren Wilbraham, Ewart, Hume, en Buckingham, de uitgever te Calcutta, die zooals het Court of Directors later tot zijn nadeel bemerkte, wel wat te spoedig verbannen was geworden, eene motie in het lagerhuis voor zijne afschaffing instelden. Het heeft zijn genadeslag ontvangen van een oud Bengaalsch regtsgeleerde, dien het wel mag verachten, gelijk Caesar den vriend deed, die hem vermoordde. Getrouw aan oude beginselen heeft de heer Charles Trevelyan bekend gemaakt, dat het gouvernement van den zoutaanmaak afzag, in eene taal, zoo als kooplieden bij dergelijke gelegenheden gewoon zijn te gebruiken — „het gouvernement heeft nu geheel afstand gedaan van den aanmaak van zout, en zoekt alleen de door hem gemaakte kosten door den verkoop van het in voorraad zijnde te vergoeden." Nog meer, deze verkoop van 294,545 tonnen wordt aangeboden tegen eene groote opoffering, tegen minder dan den prijs, waarop het te staan is gekomen. Zoodanige woorden, opgedischt door de pen van een ongelukkigen koopman, kan men dagelijks in de dagbladen lezen, waarin de deugden van verschillende koopwaren worden opgevijzeld op eene wijze, die van wijlen George Robins niet onwaardig. Het gouvernement van Indie zal zich nu met de bezigheden van metselaars of ingenieurs niet meer ophouden, en indien er iemand nog aan mogt twijfelen, laat hem dan de verklaringen van den heer Charles Trevelyan nalezen. Volgens het door den onderkoning te Benores gezegde is dit het groote doel wat lord Elgin zich voorstelt. Men is op eene goede wijze begonnen met het sluiten van contracten en om te toonen, dat het slechts van de particulieren afhangt om alle publieke werken door particulieren te doen tot stand brengen, zoo heeft reeds eene firma te Calcutta het op zich genomen, om een der moeijelijkste gedeelten van den Oost-Indischen spoorweg te onderhouden tegen eene som, die een derde minder is dan die, welken het gouvernement tot nu toe daarvoor betaald heeft. In 1854 kon het gouvernement nog moeijelijk besluiten afstand te doen van de betrekking van schoolmeester, maar tot nu toe heeft het zich weinig meer dan met de eenvoudige uitvoering bezig gehouden. Het is echter eigenaardig dat het gouvernement nog steeds een koopman in opium wil blijven en zich privilegien verschaft, waarin zich geen particuliere onderneming verheugen mag. De erfgenaam der Compagnie schaamt zich niet over zijns vaders opiumwinkel, daar hij er zoo veel geld bij verdient en zich wegens het vuile der zaak verdedigt door het voordeel dat er aan verbonden is. In dit opzigt gelijkt het Indische bestuur aan de erfgenaam van Anthony Trollope, Miss Dunstable, die steeds haar vaders fabriek van pillen voortzette, hoewel graven en hertogen haar het hof maakten. Gelijk de Egyptenaren behoudt het Indische bestuur, vertegenwoordigd in den onderkoning, de opium-cultuur, om zijne eigene onbeduidendheid te toonen. Maar desniettegenstaande wordt het veroordeeld. Het Indische bestuur moet spoedig zijne biezen pakken en werkelijk uit de zaken gaan. Lord Elgin en de heer Charles Trevelyan zijn slechte kooplieden.

Terwijl een onderzoek naar de deden van het Indische bestuur, aan den eenen kant zaken openbaar maakt, die voor onzen naam onteerend zijn, en karakteristiek zijn voor dien tijd, moet het aan den anderen kant onze dankbaarheid opwekken. De onedele zelfzucht der compagnie is vervangen geworden door eene hoogere magt, die een uitgestrekten handel doet ontstaan, die tot een bedrag van 160 millioen pond sterling geklommen is, die van een klein rijk een groot heeft gemaakt, en inkomsten heeft doen geboren worden, grooter dan die van drie groote mogendheden te zamen. En toch is Britsch-Indië, behalve ten opzigte zijner uitgestrektheid, nog in zijne kindschheid. Laat ons verheugd zijn dat het gouvernement, gezuiverd van de smet van koopmans-bedriegerijen zooals in den ouden tijd, zich nu met de borst op zijne administratieve pligten kan toeleggen. Terwijl men verheugd is over de overwinningen na twee eeuwen tijds behaald, moet men steeds dankbaar zijn aan die magt, welke, beginnende met een handel in zijde, indigo, katoen, thee en quinine, den grond gelegd heeft voor onzen tegenwoordigen handel en nijverheid, en hare kindschheid bestuurd heeft.

Wij hebben met des te meer genoegen dit artikel uit den „*Friend of India*" overgenomen, omdat het zoo geheel overeenstemt met de denkbeelden, die wij omtrent de pligten en den werkkring eener regering, ook hier in Indië koesteren. De invloed en inmenging der regering op en in de zaken van particulieren doen zich helaas alhier nog maar al te zeer gevoelen, en in dit opzigt staan wij voorzeker bij Britsch Indië verre ten achter. Hoelang zal het echter nog wel moeten duren, eer ook hier de regering haar winkel in koffij, thee, suiker, tabak, opium, en hoe die andere kruidenierswaren nog meer mogen heeten, aan den kant doet, en zal liquideren. Men ziet het, hoe het slechts enkelen gegeven is op eene steeds voordeelige wijze handel te drijven, hoeveel minder kan men dan zoo iets van eene regering verwachten. Ook hier heeft Jan Compagnie zich niet over zijn erfgenaam te beklagen, integendeel hij blijft steeds de voetstappen zijns vaders drukken, zonder dat ooit zijn gelaat daarover den minsten of geringsten blos vertoont, het zij tot zijn eer gezegd.

In de laatste aflevering der „Koloniale Jaarboeken" komt een opstel van den heer van Lier voor, waarin hij Britsch Indië met Nederlandsch-Indie vergelijkt. Teregt wordt daarin verklaard, dat bij onze naburen behoeften zijn vervuld, die bij ons sedert jaren op voorziening wachten, maar hij verliest onzes inziens te veel daarbij uit het oog, dat de publieke opinie in Britsch-Indie oneindig veel krachtiger is dan hier, en dat daaraan voornamelijk die voorrang te danken is. Was die hier even krachtig, wij twijfelen er niet aan, of met het Hollandsche karakter zouden wij veel verder gekomen zijn, dan nu Britsch-Indie. (Red. *A. H. & E. B.*)

SCHEEPSBERIGTEN.

In lading en ter reede liggende Schepen te Soerabaya.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	LASTEN.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Zr. Ms.	Wachts.	Juno.	.....	k.t/z. Westerouwen v. Meeteren.	...	...
„	Stooms.	Celebes.	.....	Luit. t/z. 1 kl. Jonkh. D. Bowier.	...	...
„	„	Haarlemmermeer.	.....	Luit. t/z. 1 kl. P. Koning.	...	...
„	„	Vice Adm. Koopman.	.....	K. L. t/z. de la Rivière.	...	..
„	„	Etna.	.....	Luit. t/z. 1 kl. B. D. van Troijen.	...	...
„	„	Sindoro.	.....	....	...	...
Gouvernements	Stoomer	Draak	.....	A. Smit.	...	...
„	„	Kapoeas.	.....	E. J. G. Prive.	...	...
„		Hertog Bernard.	.....	J. J. H. Stolte.	...	...
Zweeds.	Schip	Norden	306	H. Wahlmer.	Nederland.	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	„	Marinus Willem,	347	J. Buijser.	Nederland.	id.
Ned. Ind.	Bark	China.	217	E. Tofield.	...	id.
„	Stooms.	Palembang.	58	M. H. Munnick.	...	W. Cores de Vries.
„	„	Kraton.	28	J. Martens.	...	id.
„	„	Prins van Oranje.	120	J. van Zandwijk.	...	id.
„	„	Ambon.	171	F. C. Schol.	...	id.
Nederlandsche	Schoen.	Alexander.	223	A. Dekkers.	...	id.
„	Schip	Duisburg.	656½	E. Holljes.	Onbepaald.	B. Kopersmit & Co.
„	Bark	A. R. Falck.	339	D. V. Duijvenbooden.	Amsterdam.	id.
„		Baron van Hardenbroek.	270	J. van Rossum.	Amsterdam.	id.
Pruiss.	Schip	Germania.	452	W. Franke.	id.	id.
Nederlandsche	Bark	Paul Johan.	357	A. Kooij.	...	id
„	„	Decima.	241	H. Grivel.	...	id.
„	Schoen.	Isaac Charles.	68¾	W. K. E. A. Pare.	...	B. van Leeuwen & Co
„	Schip	Maria.	41	J. Scharff.	...	id.
„	Bark	Generaal Michiels.	207	P. Visser.	id.	id.
„	Schip	Bilderdijk.	398	A. Victor.	...	id.
„	Bark	Dijgden.	206	A. M. F. Ahrenberg.	Kanaal Orves.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Nederlandsche	„	Bintang Timoor Ingkiet.	84	J. W. Bitterberg.	...	Anemaet & Co.
Nederlandsche	Schoen.	Clipper.	95	L. Eschauzier.	...	id.
„	Bark	Aldebaran.	305	G. Geerling.	...	E. Ten Brinck & Co.
„	„	Herman de Ruiter.	317	W. L. Esink.	...	id.
„	„	Wilhelmina Johanna.	342	L. P. Andersson.	...	id.
„	„	Marzoek.	120	D. Cowan.	...	...
„	„	's Kanderla.	262	D. F. Varkevisser.	...	...
„	Bark	Lachmadie.	121	J. Prins.	...	...
„	Brik	L. Esperanca.	68	J. Scharff.	...	...
„	Schip	Californie.	348	M. de Wijn.	...	Adam & Co.
Ned. Ind.	Schoen.	Maria.	41	J. Piazza.	...	P. Kervel & Co.
Zweed.	Schip.	Oscar I.	38	A. G. Thomson.	...	...
Nederlandsche	Bark.	Regine Maria.	396	S. Ouwehand.	...	Mc. Leennan & Co.

In- en Uitvoer te Soerabaya van den 5den November 1863.

INVOER.

Van Samarang per het Nederl. schip *China*, gezagv. Tofield.

3 kn. manufacturen, 15 kn. roodewijn, 24,900 st. matten, P. Kervel & Co.

10,000 st. matten, B. Kopersmit & Co.

Van Banjermasing per de Ned. Ind. stoomb. *Ambon*, gezagv. Schol.

ƒ 14,000 zilvermunt, Order.

2700 st. maloekamatten, 1,68 pic. was, 28,65 pic. guthapercha, Arabieren.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 ℔ pic. ƒ 14¼ @ ƒ 14 ½.
KOFFIJ Java ℔ pic. ƒ 40.— @ „ 41.—
Id. West.-Ind. bereid. ℔ pic. @ „ 42.— „ 43.—
RIJST (cargo) ℔ koijang ƒ 125 @ „ 135.—
Id. (witte) „ „ „ 180 @ „ 220.—
KOEHUIDEN ℔ picol............... „ 35.—
BUFFELHUIDEN ℔ pic. ƒ 14— @ „ 18.—
LANGE PEPER ℔ legger ƒ 10— @ „ 12.—
SAPANHOUT per pic............... „ 3.—
ROTTING ℔ pic.......... ƒ 7.— @ „ 9.—
WISSELKOERS op Nederland 103½ 104 %.
VRACHTEN.............. ƒ 70.— @ „ 72.50 voor suiker naar Holland

Protestantsche Eeredienst
ZONDAG 8 NOVEMBER 1863.
's morgens te half negen ure.
W. HOEZOO.
Zendeling-Leeraar.

Roomsch-Katholieke Eeredienst.
ZONDAG 8 NOVEMBER 1863.
De Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te 8½ ure.
Het Lof 's avonds te 6½ uren.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel hetwelk van geene onderteekening is voorzien stelt de *Redactie* zich verantwoordelijk, zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven

Gedrukt bij Le Roy & Co., te Soerabaya